

Savivaldybių žinios

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Nr. 1 (670)

2014 m. sausio 11 d.
Kaina 2,25 Lt
Išėina šeštadieniais

Praėjusių metų ženklai

2013-ųjų – Lietuvos pirmininkavimo ES Tarybai, Europos piliečių, Tarmių, Žemaitijos krikšto jubiliejaus metų pagrindinių įvykių, sukakčių ir pasiekimų apžvalga

4–5 p.

„Reikia mokytis iš svetimų klaidų, bet savų pamokos ilgiau atmintyje išlieka“

Pokalbis su Alytaus miesto meru apie Dzūkijos sostinės besikeičiantį veidą ir būsimus projektus _____ 6–7 p.

Savivaldybių padėkos geriausiems

Baigiantis metams šalies savivaldybės pagerbė ir apdovanojo kraštų geradarius, mecenatus, aktyviausius ir labiausiai nusipelnčius vietos bendruomenių veikėjus _____ 12–15 p.

PRAĖJUSIŲ METŲ ŽENKLAI

Pasitikdama 2013-uosius Palanga perėmė iš Anykščių Lietuvos kultūros sostinės titulą. 2014-aisiais kultūros sostas keiasi į Panevėžį.

2013-ieji – Europos piliečių metai: minėtas ES pilietybės dvidešimtmetis (Mastrichto sutartis 1993 m.); antroje metų pusėje Lietuva ėmėsi pirmininkauti ES Tarybai.

Lietuvos savivaldybių asociacija aktyviai dalyvavo įvairiuose ES Tarybai skirtuose renginiuose.

2013-ieji Lietuvoje minėti kaip Tarmių metai. Sausio 5 d. įvyko pirmasis tam skirtas renginys – Kauno r., Raudondvario dvare, girdėjosi šnekos visomis Lietuvos tarmėmis.

„Savivaldybių žinios“ kartu su Lietuvių kalbos institutu prisidėjo prie Tarmių metams skirtų aktorius Algirdo Latėno aukštaitiškos literatūros skaitymų Kamajuose, Šimonyse, Varniuose ir kituose miesteliuose. Skaityta Antano Strazdo ir Pauliaus Širvio poezija.

2013-aisiais Panevėžys minėjo 510 metų sukaktį, Gargždams, Kretingai ir Rietavui sukako 760, Senajai Varėnai – 600, Šilalei – 480, Skirsnemunei – 700.

Žemaitijos krikšto 600 metų jubiliejaus renginius vainikavo rugpjūčio 4 d. šventė Telšiuose, kurioje lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentė, Premjeras, Romos popiežiaus apaštalinis nuncijus.

Sausį Seime atidaryta paroda „Kova dėl Klaipėdos – įvykiai ir žmonės“, skirta Lietuvos Respublikos ir Klaipėdos krašto susijungimo 90-osioms metinėms. Minėjime dalyvavo Klaipėdos regiono savivaldybių vadovai ir atstovai.

Gegužės 19 d. Paberžėje (Kėdainių r.) vyko Partizanų pagerbimo, kariuomenės ir visuomenės vienybės dienos minėjimas, taip pat 1863 m. sukilimo minėjimo šventė „Už jūsų ir mūsų laisvę“.

MIESTAI IR PASAULIS

Gegužės 24 d. minint Talino, Rygos ir Vilniaus miestų bendradarbiavimo 20-ies metų sukaktį Vilniuje sostinės meras Artūras Zuokas drauge su Talino meru Edgaru Savisarū ir Rygos

savivaldybės administracijos direktoriumi Jurijumi Radzevičiumi Katedros aikštėje įmontavo atminimo plytelę su simboliniais Baltijos kelio dalyvių pėdsakais.

Balandį Vilniaus meras Artūras Zuokas ir Varšuvos miesto prezidentė Hanna Gronkiewicz-Waltz pasirašė Lietuvos ir Lenkijos sostinių susigiminiavimo deklaraciją.

Trečias kartas nemelavo: Utena paskelbta geriausiu miestu. Lapkritį Kinijoje vykusiame Jungtinių Tautų Organizacijos globojamame konkurse „The International Awards for Liveable Communities 2013“ Utena iškovojo aukščiausią įvertinimą ir pripažinta miestu, kuriame geriausia gyventi (miestų, turinčių 20–75 tūkst. gyventojų, kategorijoje).

Gegužės 28–29 d. Druskininkuose ir Alytuje įvyko II Lietuvos ir Baltarusijos regioninio bendradarbiavimo forumas, pasirašytos sutartys.

SAVIVALDYBĖS TVARKOSI, TAUPO, SKATINA

Sausį Druskininkų pirminės sveikatos priežiūros centro pastate atidarytas modernus Psichikos dienos centras. Projekto vertė – 1 mln. 147 tūkst. Lt.

Vasarį Trakuose į svarbiausią metų renginį – seminarą – susirinko Savivaldybių finansų ir biudžeto padalinių vadovai. Jie susitiko su ministerijų atstovais, dalijosi naujienomis ir patirtimi.

Kovą Kauno miesto taryba nusprendė įsteigti kasmetinę Kauno miesto mokslininkų premiją – 5 tūkst. Lt.

Kovo 15 d. Aplinkos ministerijoje su 56 šalies savivaldybėmis buvo pasirašomos partnerystės sutartys dėl daugiabučių namų atnaujinimo. Pasiryžimą atnaujinti daugiabučius iki kovo 13-osios išreiškė 1459 daugiabučių gyventojai. Pirmajame etape prasidėjo 840 daugiabučių atnaujinimas. Birželį Ignalinos savivaldybė pirmoji ėmėsi daugiabučių atnaujinimo pagal naująjį modelį.

Kovo 1 d. savivaldybių merai, administracijų vadovai, energetikos ir atliekų tvarkymo specialistai suvažiavo į Abromiškes Elektrėnų savivaldybėje. Čia įvyko konferencija-diskusija „Energetika, renovacija, atliekų tvarkymas – savivaldybių patirtis ir galimybės“.

Birželį Kaune atidarytas bene moderniausias Lietuvoje „Girstučio“ plaukimo centras.

Vasaros pradžioje jonaviečiai pirmieji ėmėsi europietiška tvarkyti komunalines atliekas pagal 2013 01 01 įsigaliojusią Atliekų tvarkymo įstatymo naują redakciją: Jonavoje startavo mišrių komunalinių atliekų rūšiavimo linija.

Birželio 28 d. Vyriausybės rūmuose įvyko Ministro Pirmininko Algirdo Butkevičiaus susitikimas su savivaldybių merais. Buvo svarstomi savivaldybių įsiskolinimo, šilumos ūkio ir užimtumo regionuose reikalai.

Rugsėjo 17 d. Lietuvos savivaldybių asociacija surengė išvažiuojamąjį posėdį Kupiškėje.

Švenčiant Vietos savivaldos dieną spalio 10-ąją savivaldybėms ir savivaldybininkams buvo įteikti „Auksinės krivulės“ apdovanojimai.

METŲ SUVAŽIAVIMAI

Kovo 7 d. Birštone įvyko Lietuvos kurortų asociacijos suvažiavimas, kuriame Birštono savivaldybės merė, Lietuvos kurortų asociacijos prezidiumo narė Nijolė Dirginčienė vienbalsiai buvo išrinkta Lietuvos kurortų asociacijos prezidente. Jos siūlymu asociacijos viceprezidentu išrinktas Anykščių rajono meras Sigitas Obelevičius. Kadenciją baigęs asociacijos prezidentas Neringos meras dr. Antanas Vinkus suvažiavime pristatė veiklos ataskaitą.

LSA tarybos posėdis Palangoje

Gegužės 9 d. Birštone įvyko XIX Lietuvos savivaldybių asociacijos suvažiavimas, kuriame buvo aptarti savivaldai aktualūs klausimai, įvertinti didesni ir mažesni pasiekimai, priimti ir pasirašyti svarbūs nutarimai. Suvažiavime dalyvavo daug garbių svečių. Ministras Pirmininkas Algirdas Butkevičius savo kalboje pabrėžė pagrindinius klausimus ir aktualiausias problemas, į kurias reikia orientuotis.

Lietuvos savivaldybių asociacijos XIX suvažiavimo delegatai, atsižvelgdami į vis mažėjančias galimybes vykdyti įsipareigojimus vietos bendruomenėms ir savo gyventojams, išreiškė didelį susirūpinimą dėl blogėjančios savivaldybių finansinės padėties ir priėmė šiuo klausimu rezoliuciją.

Savivaldybių biudžetų planuotos savarankiškos pajamos 2013 m., palyginti su 2008 m., sumažėjo 410 mln. Lt, arba 11 proc., o uždelsti kreditiniai įsiskolinimai išaugo 151 mln. Lt, arba du kartus.

MES – EUROPIEČIAI

Lietuvos delegacija ES Regionų komitete dalyvavo Briuselyje vykusiame komiteto 99-ojoje plenarinėje sesijoje.

Gegužės 2–3 d. Zarasuose ir Salake vyko kasmetinis Baltijos šalių delegacijų Europos Sąjungos Regionų komitete susitikimas. Svarstyta 2014–2020 m. ES finansinė perspektyva ir pasirengimo Lietuvos pirmininkavimui ES Taryboje reikalai.

Liepos 18–19 d. Kauno Žalgirio arenos konferencijų centre įvyko ES Regionų komiteto Gamtinių išteklių komisijos posėdis, į kurį susirinko daugiau nei 100 komisijos narių. Buvo aptartos ES kaimo plėtros politikos perspektyvos.

Liepos 4 d. Briuselyje ES Regionų komiteto plenarinėje sesijoje Lietuvos užsienio reikalų viceministras Vytautas Leškevičius pristatė Lietuvos pirmininkavimo prioritetus.

Rugsėjo 2 d. į posėdį susirinko ES Regionų komiteto Aplinkos apsaugos komisija – pirmą kartą Vilniuje. Svarstyta apie plastiko atliekų tvarkymo, prisitaikymo prie klimato kaitos strategijas, žaliosios infrastruktūros apsaugą, kosmoso pramonės politikos ateitį.

Spalio 28–31 d. Strasbūre vyko Europos Tarybos Vietos ir regionų valdžių kongreso (VRVK) 25-oji plenarinė sesija. Jai rengiantis Lietuva pirmą kartą surengė Šiaurės ir Baltijos šalių delegacijų posėdį, kuriame dalyvavo ir Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai.

Lapkričio pradžioje Kaune surengtame tarptautiniame sambūryje „Aktyvi bendruomenė – saugi visuomenė“ miestui įteikta Europos Tarybos garbės vėliava.

Lapkričio 19–20 d. ES Regionų komiteto Europos konservatorių reformistų politinės grupės posėdyje gvildinti energetikos saugumo ir atsinaujinančių išteklių klausimai.

SŽ informacija

Rietavui sukako 760. Atidarytas Kultūros centras

Meras Jurgis Krasnickas: „REIKIA MOKYTIS IŠ SVETIMŲ KLAIDŲ, BET SAVŲ PAMOKOS ILGIAU ATMINTYJE IŠLIEKA“

Loreta Gaižiuvienė

Apie besikeičiantį miestą, investicijas į jo infrastruktūrą ir būsimus projektus, pakeisiančius Dzūkijos sostinės veidą – pokalbis su Alytaus miesto meru Jurgiu KRASNICKU.

Tai, kad Alytus keičiasi, mato kiekvienas: vienur gatvė platesnė, kitur – naujas šaligatvis, o trečioje vietoje ryškėja visiškai naujos gatvės kontūrai. Tai ilgalaikių projektų rezultatas. Ar jis tenkina miesto vadovą?

Mūsų valdančiajai koalicijai teko užbaigti keletą anksčiau pradėtų projektų, kurie dėl įvairių priežasčių nebuvo laiku įgyvendinti.

Ne vieną mieste vykdomų darbų konkursą teko nutraukti matant arba daromą broką, arba rangovų nesugebėjimą laiku ir kokybiškai vykdyti įsipareigojimus. Tokiu atveju visas procedūras iš naujo tenka derinti su įvairiomis institucijomis, gauti leidimus skelbti naujus rangos konkursus – tai užtrunka.

Tačiau noriu pasidžiaugti, kad net ir esant tokiai padėčiai per 2012 metų antrąjį pusmetį ir 2013 metus baigta miesto centro ir Rotušės aikštės rekonstrukcija, rekonstruotas Senamiesčio skveras ir Pirmojo Alytaus aikštė, nuo Pliužo gatvės iki Sanatorijos gatvės baigti tiesti dviračių takai, baigta Naujosios gatvės antrosios eilės rekonstrukcija.

Iš viso šiuo metu Alytuje vykdomi 29 investiciniai projektai, kurių bendra vertė daugiau kaip 100 milijonų litų.

Miesto meru tapote prieš pusantrų metų. Ar per tą laiką daugiau teko rūpintis anksčiau pradėtais projektais, ar pavyko pradėti ir naujus?

Per tuos pusantrų metų parengta ir pradėta vienuolika naujų įvairios apimties projektų. Bendra finansavimo suma jiems siekia apie 40 milijonų litų.

Teigiamai įvertintos dar devynios Alytaus miesto savivaldybės pateiktos paraiškos, ir laukiame, kol bus pasirašytos jų finansavimo administravimo sutartys. Investicijos pagal šias paraiškas sudarys daugiau kaip 9 milijonus litų.

Tik paraiška dėl pėsčiųjų tilto per Nemuną statybos buvo pateikta seniai, visi kiti projektai, kurių bendra suma yra beveik 20 milijonų litų, yra šios tarybos ir administracijos, jos Investicijų skyriaus bendro darbo nuo 2012 metų birželio rezultatas.

Kokie svarbiausi nauji projektai laukia Alytaus: į kokias sritis bus investuojama, kaip pasikeis miesto veidas?

Yra parengti projektai, kuriuos įgyvendinus miestas taps gražesnis ir patrauklesnis, atsiras daugiau erdvių aktyviam poilsiui, o esamos taps mielesnės ir akiai, ir būčiai.

Bus pratęstas dviračių takas nuo Alytaus šilelio (vadinamojo sanatorijos miško) iki Tūkstantmečio tilto. Rekonstravus Kraštotyros muziejų bus pradėta tvarkyti ir jo aplinkinė teritorija, aikštė prie „Nemuno“ prekybos centro.

Vykdamy bendrus projektus su Lenkijos partneriais, rekonstruojama Dailiųjų amatų mokykla. Bus pradeda miesto stadiono sporto salės statyba, atnaujinamos Dailės ir „Volungės“ pagrindinė mokyklos. Maždaug už 2 milijonus litų bus modernizuojamas miesto gatvių apšvietimas, atnaujinami Alytaus nakvynės namai.

Baigiamas rekonstruoti mažasis Sporto rūmų baseinas, gautas papildomas finansavimas Pramonės gatvei remontuoti ir perspektyvinei gatvei, jungsiančiai šią su Naująja gatve, įrengti. Toliau bus tvarkomos Naujosios ir Kepyklos gatvių pramonės zonos.

Šiuo atveju nekalbu apie atskirus, iš Europos Sąjungos 2014–2020 m. programų finansuojamus objektus – dėl investicijų į juos apsispręs taryba.

Planuojame sutvarkyti Dainų slėnį, statyti uždarytą futbolo maniežą, įgyvendinti kitus stambius ir svarbius projektus.

Naujų projektų įgyvendinimas, ko gero, susijęs su sena rizika: ar pavyks rasti pakankamai stiprių generalinių rangovų ir subrangovų projektams vykdyti? Ar įmanoma iš anksto rasti saugiklius, kurie padėtų išvengti į šią dieną panašios situacijos, kai projektai vėluoja, rangovai laiku nevykdo įsipareigojimų, savivaldybė neturi galimybių ką nors pakeisti?

Dėl vėluojančių projektų: šiandien valgome ankstesnio derliaus sunokintus vaisius. Sakoma, kad geriausia mokytis iš svetimų klaidų. Iš savų – skaudžiausia, bet gal pamokos ilgiau atmintyje išlieka.

Lapkričio 27 d. Birštone apdovanojami geriausi Pietų Lietuvos projektai, įgyvendinti pagal Vidaus reikalų ministerijos administruojamas priemones „Regioninių ekonomikos augimo centrų plėtra“. Dalyvių simpatijų kategorijoje Alytaus miesto projektas taip pat tapo nugalėtoju. Miesto savivaldybės administracijos direktorius Kęstutis Ažuolas (dešinėje) su investicinių projektų skyriaus darbuotojais po apdovanojimo

Susiduriame su daugybe įstatymų spragų, netenkina ilgai trunkančios viešųjų pirkimų procedūros, o projektų įgyvendinimo sutartyse dažnai numatytos per švelnios sankcijos. Problemų sprendimo būdų ieškosime kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba, Seimo ir Vyriausybės nariais.

Esame nusiteikę pasiekti, kad konkursus laimėjusios įmonės pačios turėtų atlikti daugiau darbų, o ne samdyti kitas, kartais vos gyvas, įmones. Svarbu, kad būtų pasirenkamas ir ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas, o ne mažiausia siūloma kaina.

Patirtis rodo, kad siekdamas laimėti firmos kartais pasiūlo tokią mažą kainą, kad vėliau neišgali darbų baigti.

Ir tai ne vien Alytaus, bet ir visų Lietuvos savivaldybių problema. Įgyvendinant ilgalaikius projektus negalima orientuotis tik į tai, kas pigu, nes ilgai tai pernelyg brangiai atsieina.

KAUNO TARYBAI – 95-eri

Aušra Partikienė

Kauno rotušėje iškilmingo posėdžio metu paminėtos 95-osios pirmųjų demokratinė rinkimų į Kauno miesto tarybą metinės. 1918 m. gruodžio 18–19 d. įvyko pirmieji demokratiniai Kauno miesto tarybos rinkimai, kuriuose dalyvavo 15 140 asmenų. Į tarybą tada išrinkta 30 lenkų, 22 žydai, 12 lietuvių, 6 vokiečiai ir 1 rusas. 1918 m. gruodžio 22 d. miesto teatre įvyko pirmasis naujai išrinktos tarybos posėdis.

Paminėti šios garbingos datos susirinko esami ir buvę miesto tarybos nariai, Seimo nariai, Lietuvos savivaldybių asociacijos atstovai, miesto garbės piliečiai. Iškilmingo posėdžio metu Vytauto Didžiojo universiteto istorikas Pranas Janauskas skaitė pranešimą apie tai, kaip kauniečiai 1918-ųjų pabaigoje rinko pirmąjį savo miesto tarybą.

Į iškilmingą posėdį negalėjusi atvykti Prezidentė Dalia Grybauskaitė perdavė savo sveikinimą kauniečiams: „Nepaisant sudėtingų politinių aplinkybių, valstybės apsisprendimas eiti demokratinium keliu buvo patvirtintas miesto savivaldos rinkimais. Kaunas tapo pavyzdžiu tolesniam savivaldybių formavimuisi Lietuvoje. Džiugu, kad per beveik šimtmetį Kaune į

rinkimus ateinančių žmonių skaičius išaugo net septynis kartus, o gyventojų turite net tris kartus daugiau nei anuomet.“

„Kelias link demokratinė rinkimų, šiuo metu vykstančių Lietuvoje ir kitose valstybėse, buvo ilgas. Prieš 95-erius metus kurti naują, demokratinium būdu išrinktą miesto tarybą ėmėsi patys gyventojai. Šiandien rinkimai į savivaldybių tarybas yra demokratijos ir pilietiškumo išraiška. Vietos savivalda, kaip demokratinės valstybės santvarkos pagrindas, yra svarbi mūsų demokratijos sudėtinė dalis. Džiaugiuosi, kad šiandien Kauno savivalda, turinti senas tradicijas, toliau sėkmingai žengia demokratijos keliu“, – teigė Kauno meras Andrius Kupčinskas.

Šia proga A. Kupčinskas burmistro Jono Vileišio žalvariniais medaliais apdovanojo aktyviausius ankstesnių kadencijų Kauno miesto tarybos narius Alvydą Banevičių, Antaną Budniką, Gediminą Juozapą Dobkevičių, Vytautą Juodagalvį, Justiną Krėpštą, Henriką Matulionį, Vytautą Mikėną, Liudviką Stanislavą Naginevičienę, Praną Paškevičių ir Nijolę Ragauskienę.